

8. Workshop: Bibliotekenes spesialsamlinger og deres møte med den digitale fremtiden

Fredag 14. juni 10.30-12.00

Alexander Trønes - Universitetet i Bergen

Marianne Fausch - Universitetet i Bergen

Olav Sandvick - Universitetet i Bergen

Vi foretar en workshop med problemstillingen: «Hvite utfordringer vil bibliotekene møte i fremtiden, og hvordan forholder vi oss til disse?». Fokuset er bibliotekenes spesialsamlinger og deres møte med den digitale fremtiden. Det er «digitaleisering», dvs. lagring av kopier av materiale og dens metadata i digital format, som er utvalgt til den digitale fremtiden. Temaet er hvordan den digitale fremtiden påvirker bibliotekenes samlingsforvaltning. Fokuset vil være rettet mot de norske bibliotekenes spesialsamlinger med annerleis for et stort mangfold av materiale og materialtyper. Workshopen skal inneholde tre deler: 1. Hvordan velge hva som skal digitaliseres? 2. Formidling av det digitaliserte materialet. 3. Forholdet mellom det digitale og det fysiske materialet. Hvert innlegg skal følges av spørsmål og diskusjoner blant deltagere. 1. Det første innlegget skal redegjøre for mangfoldproblematikken ved digitalisering. Ofte har bibliotekene et stort antall av prosjekter må gjøres for digitalisering. Dette er nødvendig av praktiske årsaker. Mange prosjekter i forhold til fullt materiale som er forskningsrelevant samt prinsipielle interier må legges til grunn for et digitaliseringsutvalg og -strategi. 2. Det andre innlegget skal presentere løsningene som Ullt Bergens Spesialsamlinger har valgt når det gjelder problemkomplekset: «Digitale samlingsforvaltning». I dag legger mange av bibliotekene utvalgte av digitale materiale i egne «ukode» baser og tilsett, uten at basene har mulighet til å kommunisere med andre nasjonale og internasjonale baser. Hva er fremtiden her? Universitetsbiblioteket i Bergens digitale portal Marcus bruker en løsning basert på «linket data». Dette gir muligheter for søkning og lenking til andre baser. Andre institusjoner kan ha valgt andre løsninger men en felles strategi er fremgangsmåte «system» sammen med andre norske institusjoner bør utredes. 3. Det tredje innlegget skal se på forholdet mellom det digitale og det fysiske materialet. Skal hver digital kopi finnes det originale objektet i sin fysiske form og tilstedeværelse. Hva skal sies med det fysiske materialet eller er det et digitaliserings? Skal det gjøres bort i depotmagasin, eller basene? Denne utfordringen er viktig for ulike spesialsamlinger som forfatter arkiv manuskripter og gamle bøker, men den er også relevant for bibliotekene generelt. Workshopen vil utforske de forskjellige alternativene som finnes rundt disse spørsmålene på grunnlag av ulike erfaringer og metodologier. Den vil diskutere digitaliserings- strategier og utvalgskriterier, utforske felles plattformer for å optimalisere den digitale samlingsforvaltning, og bringe frem scenarier og foreslå muligheter for samarbeid mellom de fysiske og de digitale samlingsene. Workshop-